

KLASA: UP/I-344-01/17-03/02
URBROJ: 376-05-1-19-14
Zagreb, 26. rujna 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) u postupku izmjene analize tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 26. rujna 2019. donosi

ODLUKU

- I. Mijenja se dokument „*Analiza tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike*“ (KLASA: UP/I-344-01/17-03/02, URBROJ: 376-11-18-6 od 9. svibnja 2018.) na sljedeći način:

U poglavlju 9.4. *Obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva*, stranica 65., briše se tekst:

„Cijene usluge pristupa koje HT, Iskon i Optima namjeravaju ponuditi u postupku javne nabave ili druge posebne cijene usluge pristupa za poslovne korisnike, obvezni su, uz dokaz da je test istiskivanja marže za navedene cijene zadovoljen, dostaviti HAKOM-u na uvid najkasnije na dan dostave ponude naručitelju.“,

a dodaje sljedeći tekst:

„Cijene usluge pristupa koje namjeravaju ponuditi u postupku javne nabave kao i posebne cijene usluge pristupa za poslovne korisnike HT, Iskon i Optima obvezni su uz dokaz da je test istiskivanja marže za navedene cijene zadovoljen, dostaviti HAKOM-u na zahtjev.

HT, Iskon i Optima obvezni su HAKOM-u dostavljati na tromjesečnoj razini listu ponuda ponuđenih u postupcima javnih nabava i posebnih ponuda ponuđenih poslovnim korisnicima unutar tog razdoblja, i to najkasnije u roku od 15 dana od isteka tromjesečja.“

- II. U ostalim dijelovima dokument „*Analiza tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike*“ ostaje nepromijenjen.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) je 5. srpnja 2019. zaprimila od trgovačkog društva Iskon Internet d.d., Zagreb, Garićgradska 18, (dalje: Iskon) te 10. srpnja 2019. od trgovačkog društva Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21, (dalje: HT) zahtjev za izmjenom odluke u postupku analize tržišta pristupa javnoj komunikacijskoj mreži na fiksnoj lokaciji za privatne i poslovne korisnike (dalje: analize tržišta pristupa).

Vijeće HAKOM-a je 18. srpnja 2019. donijelo prijedlog odluke o kojem je od 18. srpnja do 6. kolovoza 2019. sukladno članku 22. ZEK-a, proveden postupak javne rasprave, tijekom kojeg je komentare dostavio Iskon, koji podržava prijedlog HAKOM-a.

Sukladno članku 23. ZEK-a, prijedlog odluke je 26. kolovoza 2019. dostavljen Europskoj komisiji (dalje: Komisija) na daljnje odgovarajuće postupanje. Nakon provedenog postupka, HAKOM je 17. rujna 2019. zaprimio odluku Komisije u skladu s člankom 7. stavkom 3. Okvirne direktive 2002/21/EZ u kojoj Komisija nije imala primjedbi na prijedlog odluke.

U predmetnoj odluci o analizi tržišta pristupa, u dijelu regulatorne obveze nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva, HT-u, Iskonu i Optimi propisana je obveza za dostavljanjem cijene usluge pristupa koje namjeravaju ponuditi u postupku javne nabave ili druge posebne cijene usluge pristupa za poslovne korisnike, zajedno s dokazom da je test istiskivanja marže za navedene cijene zadovoljen, na uvid HAKOM-u najkasnije na dan dostave ponude naručitelju.

Iskon i HT navode kako je HAKOM 19. lipnja 2019. donio odluke o analizi tržišta veleprodajnog lokalnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (KLASA: UP/I-344-01/18-03/05, URBROJ: 376-05-1-19-11; dalje: analiza tržišta M3a) i o analizi tržišta veleprodajnog središnjeg pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište (KLASA: UP/I-344-01/18-03/04, URBROJ: 376-05-1-19-12; dalje: analiza tržišta M3b), kojima je određeno da su obveznici provođenja testa istiskivanja marže obvezni na zahtjev HAKOM-a dostaviti cijene koje nude u postupku javne nabave i posebne cijene za poslovne korisnike za uslugu širokopojasnog pristupa internetu i usko povezanu IPTV uslugu uz dokaz da je test istiskivanja marže za navedene cijene zadovoljen. Ujedno, operatori su obvezni na tromjesečnoj razini dostavljati HAKOM-u listu posebnih ponuda ponuđenih poslovnim korisnicima kao i ponuda u postupcima javne nabave, unutar tog razdoblja, najkasnije u roku 15 dana od isteka tromjesečja, pri čemu prvo izvještajno tromjesečje započinje 1. srpnja 2019.

Stoga, Iskon i HT predlažu izmjenu odluke o analizi tržišta pristupa na način da se obveza nadzora cijena i vođenja troškovnog računovodstva uskladi s obvezom definiranom u analizi tržišta M3a i analizi tržišta M3b u pogledu dostave informacija o cijenama usluge pristupa koje operatori obveznici testa istiskivanja marže nude u postupku javne nabave i posebne cijene za poslovne korisnike.

Iskon ističe da priprema detaljnih podataka i pojašnjenja pojedine ponude koje se šalju HAKOM-u iziskuju veliki dodatan radni angažman i utrošeno vrijeme kod uključenih osoba, tj. potrebno je dodatno popisati sve usluge koje se nude korisniku, izraditi prateću dokumentaciju, povezati svaku stavku ponuđene usluge na cjenik te popratiti da je sve navedeno usklađeno sa regulatornim zahtjevima, pri čemu je sve to potrebno učiniti najkasnije na dan slanja ponude naručitelju koji ne zahtjeva dodatne podatke i pojašnjenja koja je potrebno slati HAKOM-u, radi čega je stavljen u neravnotežan i nepovoljan položaj u odnosu na druge operatore. Nadalje,

navodi kako operator snosi sav rizik i odgovornost prema naručitelju u slučaju da naknadno odustane od svoje ponude, tako da operatorima nije u cilju dati ponudu čije cijene ne bi bile troškovno usmjerene, a HAKOM svojom kontrolom i nakon podnošenja ponude ima mogućnost provjere troškovne usmjerenosti cijena.

HT naglašava kako većina ponuda danih u postupcima javnih nabava (odnosno većina posebnih ponuda za poslovne korisnike) objedinjuje usluge širokopojasnog pristupa internetu i uslugu pristupa. Za takve ponude koje sadrže obje usluge, HT će i dalje morati primjenjivati strožu regulaciju predviđenu odlukom o analizi tržišta pristupa, odnosno HT će morati dostavljati HAKOM-u informaciju o cijenama usluga, zajedno s dokazom da je test istiskivanja marže zadovoljen, na uvid najkasnije na dan dostave ponude naručitelju. Time namjera HAKOM o smanjenju regulatornog tereta, iskazana kroz odluke o analizi tržišta M3a i M3b ostaje neprovediva. Komentar Iskona u bitnome se podudara s navedenim komentarom HT-a. HT napominje kako se razlozi kojima se HAKOM rukovodio pri određivanju blaže regulacije o dostavi predmetnih informacija (pozitivno proteklo iskustvo i prepoznat regulatorni teret), iskazane kroz odluke o analizi tržišta M3a i M3b vrijede i za dostavu informacija o cijenama usluge pristupa.

Stoga, uzevši u obzir zahtjeve HT-a i Iskona u ovom postupku, a u skladu sa zaključcima u odlukama o analizi tržišta M3a i M3b, HAKOM smatra da ispunjenje obveze u pogledu dostave predmetnih cijena na način kako je već definirano analizama tržišta M3a i M3b osigurava usklađenost s regulatornim zahtjevima uz istovremeno smanjenje regulatornog tereta. Imajući u vidu načelo iz članka 5. ZEK-a, prema kojem HAKOM mora voditi računa o regulatornoj predvidljivosti i osigurati dosljedan regulatorni pristup, u ovom slučaju opravdano je ujednačiti primjenu regulatorne obveze koja se odnosi na postupke javne nabave i dostave posebnih cijena za poslovne korisnike na ovom tržištu s obvezom propisanom u odlukama o analizi tržišta M3a i M3b.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 62. ZEK-a odlučio kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 – osobna dostava
2. Iskon Internet d.d., Zagreb, Garićgradska 18 – osobna dostava
3. OT-Optima Telekom d.d., Zagreb, Bani 75/a – osobna dostava
4. U spis